

lyesebb e reformot összekapcsolni a végrehajtói állás szélesebb körű reformjával, esetleg államosításával.

Szóval: az adós helyzetének szabályozása egyáltalán nem tartozik az igazságszolgáltatás közös kérdései közé és épen ezért az ahhoz fűződő égető szükség dacára, egész terjedelmében nem egy hamar kerül napirendre. Addig is azonban, amíg napirendre kerülhet, igenis van szüksége és lehetősége annak, hogy két irányban sürgős intézkedés tétessék. És pedig: egyfelől bíróságainak nagyobb gondot kell fordítaniok a végrehajtói díjszabás kabálisztikus összevisszaságainak ellenőrzésére, főleg a helyen-helyen visszaélészerűen megnövekedő s főleg a több végtehajtással sújtott adós helyzetében valóban türehtelen felhívási és árverés tűzési díjak lehető leszállítására. Másfelől pedig az ügyszolgáltatás összes tényezőivel kezelt kell fogniok arra, hogy az árverésre került vagyon rendszeres összejátszásokkal állandóan üzőtt hitelezőt s adóst egyként károsító elpredálását megakadályozzák.

A mit e téren ma tapasztalunk: az valóssággal rablásszámba megy. Az „árverési hyénaság” immár állandó foglalkozást jelent és pedig közhatósági engedelem, (majd azt mondtuk: privilegium) mellett üzőtt foglalkozást, a melynek végeredményében a hitelező soha sem jut kielégítéshez, bár az adós mindeneből kifosztatik is. Ezt a helyzetet nem volna szabad tovább tűrni, még egy óráig sem, s azt hisszük, hogy ma sokkal nagyobb jelentőségű volna a reform ezen a vonalon, mint egy általános kura későbbben.

Dr.

A kínai háború.

Berlin, aug. 28.

Hivatalos jelentések szerint azt a hírt, hogy a hatalmak között Kínának vegyes bizot-

sággal való kormányzására nézve megegyezés jött létre, itt nagy kétkedéssel fogadják. Valószínű, hogy összetévesztették azzal, hogy Pekinget most egyelőre igen vegyes bizottság kormányozza, amelybe minden hatalom egy-egy főtisztet küldött ki.

A Magdeburger Zeitung szerint a Kinába induló német tisztek jól tudják, hogy komoly feladatok várnak rájuk s nem csak egy kis katonai kirándulásról van szó. Nemrég egy hajó elindulásakor egy ur jelent meg, akinek testvére az expedíciós hadtesthez tartozik. Az illető ur egy csomó kis tokocska osztott ki a tisztek között. A tokocskában ciankáli volt arra a célra, hogyha a tisztek megsebesülve az ellenség kezébe kerülnek, önkéntes halállal kerülhessenek a kínaiak kezébe.

Sanghaj, aug. 27.

Az idegen konzulok rosszallását fejezték ki a városnak Peking fölzabandulása öröme tervezett kivilágításáról s értékes adták a városi hatóságoknak; hogy a kivilágításban nem fognak részt venni. Azt beszélik, hogy az angolok a Jangce völgyében valami fontos létesítésre készülnek.

London, aug. 28.

A Standardnak jelentik Sanghajból tegnapi kelettel, hogy most már iratokkal is be van bizonyítva, hogy a pekingi és tiancini idegenellenes zavargások tényleges szervezője Junglu és hogy ő bírta ra Tuan herceget, Kangjit, Lapinghent és az özvegy császárnét, hogy extrém álláspontot foglaljanak el.

Berlin, aug. 28.

Rocholl düsseldorfi csatafestőt Waldersee gróf törzskarához osztották be s már el is utazott Kinába a Sachsen gőzöszön, a mely tudvalegőleg Walderseeet és egész törzskarát viszi Kinába. — Rocholl az 1870-ki német-francia háború eseményeiről festett képeiről ismeretes.

Köln, aug. 28.

A Kölnische Zeitung Németországnak a kínai belga expedíció dolgában a belga kormányhoz intézett jegyzékeről a francia fölfogással szemben azt írja, hogy Németország nem saját kezdeséből adott e dologban jegyzéket a belga kormánynak. A mikor Belgium a belga expedíció dolgában Németországnál kérdezősködött, azt a feleletet kapta, hogy a németek fölfogása szerint elezendő európai haderő van Kinában vagy érkezik oda a közel jövőben, hogy a rendet helyreállítsák —

Ezért a belga vállalkozás eredménye kétséges, mert nem lehet előre biztosítani, hogy annak idején a belga expedíció költségeit meg lehet majd téríteni.

Berlin, aug. 28.

A kínai belga expedíció költségei egy itteni jelentés szerint október elsejéig száz millió márkára fognak rugni. A Berliner Tagblatt erre megjegyzi, hogy kétségtelen, hogy a birodalmi gyűlés ezeket a kiadásokat meg fogja szavazni. Csak arról van szó, hogy a meglévő pénz mennyiben lesz elegendő a későbbi szükségletek fedezésére is. Ha a kormány csak akkor akarja behívni a birodalmi gyűlést, a mikor már hadi kölcsönre van szüksége s a birodalmi gyűlés közreműködése föltétlenül szükséges, akkor ez a figyelmetlenség a későbbi parlamenti tárgyaláson kétségtelenül ártani fog a kormánynak.

Berlin, aug. 28.

A National Zeitung arra a hírre vonatkozólag, hogy a keletázsiai gyalogos és lovas ezredek külön zászlókat kapnak, azt írja, hogy úgy látszik, mintha a kormány állandó szervezet öhajitana adni a csapatoknak.

Ilyen terv végrehajtása a birodalmi gyűlés közreműködése nélkül lehetetlenség, mert a csapatok keretei a törvényben vannak szabályozva s a katonai kormányzat önkényesen meg nem változtathatja. A birodalmi kanczjar és a hadügyminiszter viseli ezért a felelősséget s egy emberöltő előtt hasonló eset a legelkeseredettebb parlamenti küzdelemre adott volna alkalmat.

A kormány szándékát, hogy állandó keletázsiai hadsereget akar alkotni, az is bizonyítja, hogy a keletázsiai expedíciós hadtestbe kinevezett tisztek helyett otthon elő leptetés után betöltő ték. Nehéz elképzelni, hogy a kormány hogyan fogja később a keletázsiai hadtest felosztásakor ezt a kényes kérdést szabályozni, mert a tisztek a már más tisztek által betöltött állásaikat többé nem foglalkoztatják. Állandó gyarmati csapatot azonban a parlament hozzájárulása nélkül a kormány még abban az esetben sem alkothat, ha ezáltal a hadsereg létszáma em változik. Mert vannak ebben az esetben is kérdések, a melyeket csak a törvény szabályozhat, mint a minő például a személyes szolgálati kötelezettség.

A délafrikai háború

London aug. 28.

A Daily Mail-nak jelentik Pietermaritzburgból tegnapi kelettel:

hodását egy tesökből és lelkökből sarjadzott lényben?

Nem támadhatott ezeknek az érzéseknek az ellentetes indulata Irmában, amikor azt látta, hogy hiába volt szép, hiába adott el-et: a maga szépségét és bübáját nem olthatta bele gyermekébe? Az asszonyi ösztön azt sugta neki, hogy ne hagyja élvezetlenül elveszni szerelme kincseit: odaadta hát öket, ha kéőn is egy férfinak, a ki őt meg tudta érteni.

— Jó prókátor lett volna belőled, neveltetted Edith, de azt hiszem, tévedésben vagy. — Irma egyszerűen azért lett rossz asszony, a miért r e n d e s e n azzá lesznek az asszonyok.

— Akkor nem várt volna tizenhat évig, hanem megcsalta volna az urát házasságuk első esztendejében — feleltem szárazon, — beleunva abba, — hogy Edithrel vitalkozzam.

Edith ezalatt odaintette a pinczért, hogy megrendelje uzsonnáját.

Ha emlékezel valamennyire Edithre, arra is emlékezni fogsz, milyen fennbangan b-szél Edith, mikor idegenek között van, milyen sokat és milyen tüntetőleg nevet és micsoda fő uri göggel rendel meg a fagyaltját. Ha például a felszolgáló személy epret ajánl neki: összeráncolja baragosan a homlokát és az ellenmondás hevében úgy meprázza a fejét, hogy gondosan kisütött froufrouinak sűrű göndörkéi összeütődnek, miként a csilingelő gre-

lot-ok egy Pierrot-süvegen. Valóságos tüzzel jelenti ki a pinczérnek, hogy soha sem eszik epre: és hogy csak a magyorfagyaltot szereti: és e közben úgy néz egy urra, a ki a szomszéd asztalán szivarozik, mintha ezzel neki tenne egy érdekes, édes és boldogító valomást.

Daczára annak, hogy Edith üde, mutatós teli keblű a s z o n y, és kifogyhatatlan az ilyen apró, de kibívó kacérságokban, feltűnő milyen kevés szerencséje van abban, hogy maga iránt érdeklődést tudjon keltenit Ki lehet ennek az oka? Csak nem a ruhá, illető kultusza Edithnek — a melyet elarum meg a kapuja is — hat a férfiakra olyanformán, mint egy bohókás perverzitas, amely lehűti az egészséges érzés felángolását?

Nem hiszed, hogy ebben a csekély feltevésben lehet valami, ami megközelíti az igazságot? Mindenesetre a fantázia csekélységére var, ha egy asszonyt semmi nem foglalkoztat annyira, mint a toilette. En pedig azt hiszem, abban egyetértészem velem, mert magad is sokszor megfigyelhetted, hogy a nagy és tüzes fantáziájú asszonyok — tehát nem a szépek, nem a jók, nem a tetszvágyók — gyűjlik lángra a férfi szenvedélyét. És hogy is lehetne ez másképen?

Elképzeltet, hogy valamennyire is tartós szerelem támadjon két szívben anélkül, hogy két fantázia föl ne lángoljon egymásnak tüzenél, a nélkül, hogy a férfi fantáziája engyallá ne növelessze meg az asszonyt, az assz-

zony félistennek ne lássa a férfit. A férfi nem is tun érdeklődni az asszony iránt, ha nem sejti, hogy annak, elég nagy és tüzes a fantáziája ahhoz, hogy őt, ha szerelmét sikerül megnyerni, fel tudja ékesíteni a férfiu nagyság legszebb attributumával. Meg a legsemmitmondóbb emberek is ritkán akadnak meg egy rekély fantáziájú asszony halójában.

Az az ur is, aki tegnap e szomszéd asztalnál szivarozott láthatóan utas az Edith fecsegéseit. Pedig Edith — hozzám intezve szavait — tudtára adta, hogy özvegy, hogy a Duna parton lakik, ahol olyan jó a levegő, különösen este a kioszkban... Majd nőkelő izlését akarva előtte megvilágitani, — elbeszélte, hol varratja ruháit, sőt hangját kissé halkítva — azt is elárulta, hogy lábait nem tűrnek meg más cipőt, csak azt, a melynek párját husz forintjával kell megfizetni.

Az idegen ur végig mérte a tekintetével olyanformán, mint ahogy a sportember végig mezi a lovat, amelyet eladásra kínálnak neki, de amelynek raceja nem izgatja vásárlási szenvedélyét. Hátha — mégis! — arulta el az őmeinek halvány felcsillanása. E! nem érdemes! határozhatta el hirtelen, mert egy gyönyör, lenéző és unott mosoly suhant végig az arczán. Aztán ásitott egyet és intet az inasunk, hogy rendelje elő a fogatát.

Erre Edithnek is eszébe jutott hogy be kell néznie a szabónéjához. Élenksége és jó kedve egyszerűen elszállt.

— Tudod, hogy az ősi divat legfonto-

Egy bur csapat tagnap Ingaujane mellett Észak-Natalban egy kőszénbányából 100 font dinamitot vett el.

A Daily telegraphnak jelentik Fokvárosból, hogy a pretóriai hatóságok egy levelet felezték föl, a melyben Reitz miniszter arra kéri a németalföldi vasúttársaságot, hogy pénzzel támogasson egy Kargrove nevű embert.

Azenkívül egy könnyet találtak, a melyben az van feljegyezve, hogy Kargrownek politikai czelokra 1000 fontot fizettek ki. A hatóságok kezébe jutott azonfelül Kargrownek egy elismervénye.

London aug. 28.

A Daily Mail jelenti Lourenzo-Marquezból:

Abban a támadásban, a melyet Buller tábornok csütörtökön az ermelo-machadodorp uton a burck ellen intézett, a burck súlyos veszteséget szenvedtek. Tüzérségük fele elesett. A csütörtökön tartott haditanácsban a burck Botha tanácsa ellenére 21 szavazattal 9 ellenében elhatározták, hogy visszatérnek eredeti tervükhöz, vagyis visszavonulnak Lydenburgba. A hadikészleteket, a melyeket nemrég elvitettek onnan most megint visszaküldték.

London, aug. 28.

A Belfast mellett történt küzdelmekről jelenti egy távirat: A burck erősen tartják állásaikat s az angol támadást többször visszaverték. Az angolok meg akarták kerülni a burck hadállását, de az éjjel rájuk szakadt s így nem érhetek el eredményt. E távirat szerint még két hadoszlop szükséges ahhoz, hogy a burck ellenállását megtörje.

Lourenzo-Marquezból pedig azt jelenti, hogy Mahadodorp mellett 5 nap óta szakadatlanul folyik a küzdelem. A csütörtöki haditanács alkalmával a burck 21 szóval 9 ellen Botha javaslata ellenére elhatározták, hogy Ludeburg fele vonulnak.

Transzváli magyarok hazatérése.

(Johannesburgból—Bécsig)

— A Debreczen tudósítása. —

Ötvenhat rongyos, kiehézt munkás fele állt tegnap Bécsben a külügyminisztérium pa-

lotája előtt. Egy kissé különös volt a viseletük, a kik érdeklődtek iránta megtudták hogy Transzválból érkeztek a hová nem a szabadságszeretet, a dicsőség szomj vitte ki őket a háboru önkéntesei közé, hanem a hol még a háboru kitörése előtt az aranybányákban dolgoztak.

Az ötvenhat ember, a kiket Johannesburgból kiutasítottak, vasárnap érkezett Bécsbe. Mind az ötvenhat transzváli, horváth nyelvű magyar állampolgár, a kiket Roberts angol főparancsnok a mikor megszállta Johannesburgot, kiutasított az országból.

Az összes bányá munkásokat előbb Londonba vitték. Ott az allampénztártól egy egy font sterlinget — a mi pénzünk szerint tíz forintot — kaptak és ugy bocsátották őket utra; menjen kiki a maga hazájába!

Az ötvenhat munkás, ahogy Bécsbe érkezett; a külügyminisztériumnál jelentkezett, a hol panaszt tettek. Az mondták hogy minden ingóságukat, vagyonkájukat emlékeiket ott kellett hagyni Transzválbán: csak azt a ruhát vihették el, a mely rajtu volt.

A külügyminisztériumban megígérték, hogy amennyire lehet segítenek rajtuk. A minisztérium azonnal táviratban utasította a johannesburgi osztrák-magyar konzult, hogy a hazatoloncoltak ingóságait küldesse utánuk.

A császárvárosban nagy érdeklődést keltettek a transzváli magyarok; kikérdezték sora, mint ment dolgok, mi történt Transzválbán (mert az újságoknak csak nem lehet hinni) és hogy bizonyos már, hogy az angol győz?...

Kicsapott egyetemi hallgatók.

Debreczen aug. 29.

Középiskoláinkban hozzászoktatják ifjainkat a szolgalelkűséghez, a egyetemeken tovább — fejlesztik az ifjakat s hozzászoktatják a talpnyaláshoz, és ahoz, mint használják fel éveken át szerzett tudásokat már az egyetemen önző czelokra s hozzászoktatják ahoz, mint t e r e m t h e t n e k p o z i c i ó maguknak silány eszközökkel mások rovására hogy mikor kikerülnek az életbe teljes gyakorlatuk legyen már abban: Stréberseggel talpnyalással, üres larmázással hogyan lehet polczra jutni és hogy ezt a polczot mint le-

En gyorsan Irmához léptem. Megöleltem, megcsókoltam és ő ezért olyan halás tekintettel nézett rám, hogy szégyeltem magamat, mért oly csekélység az az alamizsna, a melyet neki nyújtottam.

Edith kővé meredt bámulatában és egyuttal boszankodott rám.

— Mit piétáskodsz te mindég? szólított meg majdnem durván, a mint az ajtónál utólértém.

— Nem szeretek fájdalmat szerezni azoknak, a kik anélkül is eleget szenvednek. — Különben is Edith ne haragudj, — de megvallom neked, hogy én jobban szeretém az alázatos bűnöst, mint a ki dőlőfős az erényére.

— Mi a tisztességes asszony kiváltsága, ha még megvetne sem szabad azokat, a kik elbuktak? — kérdezte tőlem olyan komor hangon, a mely szokatlan nála és a mely elárulta, hogy kissé irigyli azokat az örömöket, — a melyeket a bűn árán meg lehet szerezni.

— Mi a mi kiváltságunk? Az, hogy sajnáljuk őket! feleltem én.

Edith kissé sértve érezte magát. De csak hamar felvidult. Elbeszélte nekem, hogy az anyja asthmában szenved és hogy nem állná ki az itteni telet. Ily módon neki újra reménye van, hogy Nizzába mehet majd, téphet egy pár virágot szegény jó ura sirjáról és — megvásárolhatja az előkelő divat teli fővárosában a világ legszebb tavaszi kalapját.

het a köznek rovására, önző czelokra használni fel.

Az az egyetemi tanár, kinek hivatása volna minden erejével arra hatni, hogy széles látókörrel megáldott férfiakat ne legyen a hozzákérült érett gyermekekből, kinek hivatása volna megakadályozni azt, hogy e gyermekek önző vetést arassanak, az az egyetemi tanár maga is segédkezet nyújt ahoz, hogy e zöld vetésben elbizakodottak szomorú munkáját a jóra valósság jellegével ruházza fel.

Ismeretes dolog, hogy a budapesti egyetemi hallgatók vezetősége már regebb idő óta de különösen ez évben néppárti politikai.

Ki ne emlékeznék, a csak pár hónappal ezelőtti lefojt czimersértési hecczre? Akkor a budapesti egyetemi ifjúsága meghozta volt azt a neveléséges határozatot, hogy ezután az egyetemen csak azon termekben tartható előadás, melyekben a kathedra fölé kereszt van helyezve.

Elgémberedett, ferde gondolkozásu agyrendszer ekszülőtte lehet csak ez eszmes kellemetlenül érintette az ország minden józan gondolkozásu polgárát.

Hanem azért a katolikus páfbanusoktól üdvözítő iratok érkeztek az egyetemi kör elnökéhez e ténykedésért, és az elnök büszke az üdvözítő iratokra, mint olyan bizonyítékokra, a melyek számára helyet biztosítanak — a néppártban.

Ezt hívják zöld vetés aratásának. Az egyetemi kör tehát csatlósává szegődött egy ferde elveket követő, a felekezeti, a türelmetlen felekezeti bélyegét magán hordozó politikai pártnak, a néppártnak.

S most elő áll az egyetem rektora, az egyetem tanácsa, és azt mondja e tényre: helyes!

Sőt többet mond. Az egyetemi ifjak körében van egy másik párt is politikai színezet nélkül, a neve radikális párt. Ez most készülődőtt a választásokra s oly erősen szervekedett, hogy a néppárt csatlósait leszorította volna helyéből.

A radikális párt arra addig árukkodott aztán a néppárti vezetőség, míg az egyetemi tanács összeült s hizelegni akarván e ténykedéssel is a néppárttal paktáló Széll Kálmánnak, a legjogtalanabb módon kimondja a legigazságtalanabb határozatot:

«Az egyetemi tanács a magukat radikálisoknak nevező ifjakat tegyelmileg vétekeseznek mondja ki és ehhez képest a körükbe tartozó egyetemi polgárokat komolyan megróvja és kimondja, hogy a jövő tavasz félévében egyikük sem részesülhet egyetemi kedvezményben, a párt vezetőit pedig, nevezetesen: Weiler Ernő, Decsy István, Silberstein Ötvös Leó joghallgatókat két félévre az egyetemről elutasítja.

E határozatból, melyre semminemű komolyabb alap nem volt, megtudhatta mindenki hogy az egyetemi tanács nem helyesli a radikális ifjak programjának eme sarkalatos tételét:

»Nem szabad, hogy az ifjúságiközéletben elkezdődjék a társadalmi különválaszfolyamata. A z ifjúságiközéletben mindnyáján egyenlők vagyunk: egyenlővéte-szenbennünk et magyar-ságunknak és a tudományos munkában megtestesült czélunknak közössége. Születés, rang, vagyon, felekezeti szoruljon hát térbe ezek mögött!

Ellenben szereti és mindenáron polczon akarja tartani a mostani vezetőséget, melynek sarkalatoselve: Teljes lélekkel szolgálni a nép-

pártot s az egyetemi ifjuság tisztos nevet edn oda tükaronak a néppárt szennyes üelméhez.

Mikor az egyetemi ifjuság a «hier» miatt tüntetett, Bánffy Dezső kutyakorbácsal vette szét a politizáló ifjakat, a Szeli Kálmán korában az egyetemi tanács kir-keszté az egyetemről annak a pártnak a vezetőségét, a mely párt nem politizál, de elköveti azt a merészkedést, hogy legzorítani igy kszik a politikai néppárt csatlósait.

A budapesti egyetemi tanács ez eljárásból megudhatja a magyar ifjuság, hogy politizálni is, nem politizálni is csak úgy van jogában, ha ért a talpnyaiáshoz.

A magyar egyetemeken igy nevelnek magyar hazafiakat.

(bl.)

A polgári kerékpáregylet versenye

— Seját tudósítónktól. —

Debreczen aug. 29.

A debreczeni polgári kerékpáregylet legközelebbi versenye pompasan sikerült. Az ifju egyesület megmutatta, hogy életképes jövőre hivatott sportegylet, s Debreczen sportéletének fellendítésébe vezérszerepet fog vinni.

A sikeren felbuzdulva elhatározta az eylet elnöksége hogy Szeptember 9-én (vasárnap) a Varga Kertben levő saját pályáján nemzetközi kerékpáros versenyt rendez.

A rendező bizottság élén Dr Benedek János, elnök lapunk felelős szerkesztője Zelinger Ede titkár állanak. A verseny délután 5 órakor veszi kezdetét.

Az összes verseny számokra a nevezés Zelinger Ede egyetemi titkárhoz Debreczen Piacz u. 55. szám küldendő.

Nevezési zárlat 1900. szept. hó 6-án este 10 órakor. Későn érkezett vagy hibásan kikötött nevezések figyelembe nem vétetnek. B nevezésnek tartalmazni kell: A versenyző nevét, polgári állását, lakhelyét, a versenyöltözék leírását, a versenyszám megjelölését, az egyet elnökének aláírását. Az összes versenyekben a Magyar kerékpáros szövetség versenyszabályai irányadók. Belépti díjak: Pályajegy 4 személyre 10 kor. Pályai üles 3 korona. Elsőrendű számozott tribünjegy 2 kor 44 fill. Másodrendű számozott tribünjegy 2 korona. Ülőhely a pálya cél oldalon elsőrendű 2 korona, másodrendű 1 korona, ülőhely a pálya túlsó oldalán 60 fillér, a ülőhely 30 fill. belépés a körönd belsejébe (Paspartout) 3 korona. Jegyek előre valthatók már a verseny előtt három nappal Békés Lajos és Gáurki Sándor urak üzletében és a verseny napján a pénztárnál.

Verseny-sorrend:

1. Megnyitó verseny: 6 kör, 2000 méter. Elsőnek nagy ezüst érem, másodiknak ezüst érem, harmadiknak bronz érem.

2. Vendégek versenye: 6 kör, 2000 méter. Elsőnek tisztelet díj és egy nagy ezüst érem, másodiknak kis ezüst érem, harmadiknak bronz érem.

3. Verseny több üléses gépen: 6 kör 2000 méter. Első párnak nagy ezüst érem, másodiknak kis ezüst érem, harmadiknak bronz érem.

4. Főverseny: 30 kör 10.000 méter. Elsőnek arany érem (30 korona értékben), másodiknak nagy ezüst érem, harmadiknak kis ezüst érem, negyediknek bronzérem. Ezen versenyben fővárosi és külföldi kerékpárosok nem vehetnek részt. Azon versenyzők, kik ezen távolságot 18 perc alatt befutják külön ezüst idő érmet kapnak.

5. Nemzetközi verseny: 30 kor, 10.000 méter. Csak a budapesti és külföldi kerékpárosok részére. Elsőnek 100 korona tiszteletdíj és nagy ezüst érem, másodiknak 25 korona tiszteletdíj és ezüst érem, harmadiknak ezüst érem, negyediknek bronz érem. Ezen versenyben az első díj csak az esetben adatik ki,

ha legalább 3 versenyző a 2-ik és 3-ik díj pedig csak akkor, ha legalább 4 versenyző indul. Azon versenyzők, kik ezen távolságot 16 perc alatt befutják, külön ezüst idő érmet kapnak.

6. Egyetemi verseny: Zárt, 6 kör, 2000 méter. Csupán a Polgári Kerékpáros Egyesület tagjai részére. Elsőnek díszített nagy ezüst érem, másodiknak kis ezüst érem, harmadik bronz érem.

7. Műkerékpározás. Elsőnek nagy ezüst érem, másodiknak ezüst érem, harmadiknak bronz érem.

Akadály verseny: 6 kör, 2000 méter. Elsőnek díszített nagy ezüst érem, másodiknak nagy ezüst érem, harmadiknak ezüst érem.

9. Vigasz verseny: 3 kör 1000 méter. Nevezés a versenybírósnál. Oly versenyzők részére, kik a mai versenyen részt vettek, de első díjat nem nyertek. Elsőnek nagy ezüst érem, másodiknak kis ezüst érem, harmadiknak bronz érem.

A harmadik díj az esetben adatik ki, ha legalább négy, a főversenyél a negyedik díj, ha legalább öt versenyző indul.

A versenypályán fehérrel jelzi a hosszúságirányt, arról a futói díjvesztést von maga után!

H I R E K.

Az új negyedév esküdtői.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, aug. 29.

A debreczeni kir. törvényszéknél a harmadik esküdtészi ülészak folyó évi szeptember hó 17-ik napján kezdődik. Ezen esküdtészi ülészak tartaman szolgálatot teljesítő esküdték lajstromát szombaton allította egybe a törvényszék szüneti tanácsa, Barothy Bela bíró elnökesével. A tanácsban résztvettek dr. Oláh és Tatay bírók. Balogh Bela jegyző.

A kir. ügyészséget Horváth alügyész az ügyvédi kamarát Nagy Sándor ügyvéd képviselte.

A kisorsolt esküdték neveora:

Rendes esküdték:

Toth Kálmán kereskedő, László Albert kereskedő, Kallay Sándor gazdalkodó, Matyasovszky Andor gepgyáros, Fehér Sandor gazdalkodó, Ökrös gazdalkodó, Kovács Gyula kereskedő, Balogh Péter gazdalkodó, Jakohovits Aladar terménykereskedő, Samy Bela hivatalnok, Jeney Jozsef gazdalkodó, Lichtsein Samuel gazdalkodó, Leczka Laszlo geplakatos, Aron Jeno kereskedő, Szigeti Istvan gazdalkodó, Viimányi Imre gazdalkodó, Gaszner Géza hivatalnok, dr. S. Szabó Jozsef orvos, id. Csoka Samuel házt Révész Lajos tanár, Vass Karoly tanár, Darvas Izidor postatiszt, Molnar Andras gazdalkodó, Ungvári Andras gazdalkodó, Biró Pál tanár, Labancz Mihály tanár, Toth Ferencz gazdalkodó, Rigó Alfonz bankhiv. ifj. Bosznay Karoly kereskedő, dr. Balkányi Mikós ügyvéd.

Sajtóügyekhez kisorsoltattak.

Szücs Kálmán biztosító hivatalnok, Falk Armin gyáros, Keszler Jakab kalapos, I. Nagy Balint magazó, Kertész István gazdalkodó Beczner Frigyes tanár.

Pótesküdték.

Riesz Henrik kocsigyáros, dr. Tüdös János ügyvéd, G. Hoffszky Lajos kereskedő Kallay Sándor tanár, Szalay István állatorvos, Kovács Balázs kertész, Kovács József ügyvéd, Scheppel Mihály óras, Pasztor János gazdalkodó, Gáll Ferencz birtokos.

A szalmacsilinderes ur!

A szalmacsilinderes ur Debreczenben is sokáig lakott. Ujságíró és poeta volt s jellegzetes tulajdonságai csak azt említiük meg, hogy imádta Debreczent. Hogy, hogyanem, egyszer csak elkerült Debreczenből. Nagyváradon telepedett le s egy ottani zsirosan szubven-

cionált kormányparti ujság munkatársa lett. Nagyváradon csakhamar híres lett szalmacsilinderéről. Olyan fene furcsa kalapja nem volt senkinek a pakfoa városban, mint neki.

A szalmacsilinder aztán elfelejtetett vele mindent. El még azt is, hogy valamikor folyamodni akart, hogy mint civist kebelezzék be ebbe a mi városunkba.

Azt hittük azért, hogy a szalmacsilinder nem teszi fellengzőssé s ime kislú, hogy a szalmacsilinderes Bandi, mert hát ki volna más, mint Ady Bandi, a hátatlan gyerek.

A »Szabadság« tegnap számban ugyan csak neki ront Debreczennek, s mélységes megvetéssel ír a »Csapó«-ról no meg a »Péterfiá«-ról.

Bandi Bandi mit akersz te a Csapóval meg a Péterfiával! Annak egyik oldalán több jóérzésű magyar ember lakik, mint a ti oláh fejszketekben, »Pavelu Joanu püpo«-szék városban.

Bandi Bandi, hogy lehetsz ennyire hátatlan?

Hát ilyen rövid idő alatt elfeledted, a mit pedig nagyon jól tudtál, hogy a Csapó és Péte fia utcákról nem szabad olyan mélységes megvetéssel beszélni, hisz mindkét utca végén pompás kertek terlenek el, a melyekből nemsokára szállítani fogják azt a jóféle debreczeni karcost is, — a mit te eddig szerettél!

Bandi, Bandi, hogy lehetsz ilyen hátatlan?!

(g)

Paula és Miklós.

Egyik debreczeni laptársunk a Debreczeni Hirlap, familiariter foglalkozik szegény Medve Miklos és Sárosi Paula ügyével. Cikkeinek, újdonságainak czime egyszerűen ennyi szokott lenni:

Paula és Miklós.

Ez mindenestre új irány a hirlapírás terén. Új és szép irány, mely bizonyosan követőkre fog találni. A közl jövőben a lapok hátsó oldalán lesznek az ilyes hirtelk:

— Marcsi és Zsuzsi.

Marcsi apját nem ütötte le a hajókötel, de Zsuzsi azért szakácsné volt. Marcsi egy delután kijelentette, hogy neki pénz kell, mert ma-nap a »Leveles« című mulatóban, hol Ferencz a bormérő, mulatni akar. Zsuzsi erre gazdájától Imrétől, ki »lökölő föld« birtokos, tíz forintot lopott. István a 67-es számú rendőr azonban elfogta s László rendőrtogalmazó bekapertáztatta.

Itt van egy másik érdekes hírecske.

— Péter gyilkolt.

Péter elvetemült ember. Noha elvégezte az elemi iskolát még sem ragadt rá a morallból annyi, hogy gyilkoloi nem szabad. Tegnap delután meggyilkolta Lujzát az általában osmert gazdag özvegy asszonyt. Elfogták s Ferencz rendőrkapitány atkisértette a kir. törvényszékhez, a hol József vizsgálóbíró hallgatta ki.

Az eljegyzési híreket igy fogják megírni:

— Eljegyzés.

József kir. aljárásbíró eljegyezte Margitot, István és Kára szép és művelt leányt.

Hej de boldog idők is lesznek azok!

—

Kedélyes színügyi bizottság

A nagyváradai színügyi bizottság a világ legkedélyesebb bizottsága.

Hetenként, naponként, sőt óránként tart ülést. A színügyi urak egymásra hivatolnak, hogy legyen ok a »tárgyalásra«!

Egyik legközelebbi ülés a »rampa« miatt történt. A színház rampája szűk volt, tehát gyűlést kellett tartani. Határozat nem hoztak ugyan, de a gyűlés vegeen testületileg megmértek magukat Kiderült, hogy a váradai színügyi bizottság nemcsak a világ legtöbbet

gyülesező, de a legsúlyosabb bizottsága is. A jó urak 803 kilót nyomnak.

Legutóbb ismét tartottak egy érdekes gyűlést, melynek lefolyásáról a következő tudósítást olvassuk:

„Soha ilyen népes ülést! Ott volt a bizottság majdnem minden tagja. Ez a tanácskozás? Hármassával, négyessével diszkuráltak, mindenről, csak a terrendezésről nem.

A nap pedig torrón süttött alá, a mely kezdett türethetlenné válni.

— No menjünk fel az irodába, döntenünk — hangzik fel az első indítvány.

— Menjünk a Bazarba öten! szólalt meg valaki készakarva elnyelve a „de” betűt. Kitérő lelkesedés mellett egyhangúlag fogadtak el az újabb indítványt.

Elnök: Elnöki jogommal fokva kimondom a határozatot, hogy a bizottság a tanácskozást a Bazarban öhajtja folytatni. (A jegyzőhöz fordulva.) Kérem a jegyzőkönyvbe bevenni: A bizottság megjelenven és tárgyalván az ügyet a helyszínen...

Jegyző: (mosolyogva.) Értem! ... Ilyenek a helyszíni tárgyalások.

Hát ilyen a nagyvárosi színügyi bizottság!

* Debreczen város párisi kitüntetés.

A párisi kiállítás városunk, egy egész külön osztályban állította ki a mezőgazdasági termény és állattenyésztés köréből a gazdasági felszerelést továbbá a népviseletek egyes válogatott darabjaiból áll gyűjteményt. Mint a párisi hivatalos kimutatásból értesülünk, Debreczen sz. kir. város, mint kiállító, két minőségben let egy-egy arany éremmel kitüntetve. Ezen kívül az ev. ref. főiskola, a kir. gazdasági tanintézet, kereskedelmi akadémia és több egyes kiállító kiállító nyerték különböző kitüntéseket. Ezeknek minősége azonban még ez ideig nem bizonyos.

* Hírek a városházáról. A városi közgyűlés azon határozatát, melyszerint a városi nyomda fejlesztésére három éven át 10—10,000 korona fordítandó s a helyiség kibővítendő, a belügyminiszter jóváhagyta. A nyomda személynézetének állandósítása tárgyában pedig utasította a tanácsot, hogy ez ügyben tegyen a gyűlésnek előterjesztést. Hetfőn délelőtti rendes közgyűlés volt Komlóssy Arthur főjegyző elnöklése alatt, ma d. e. pedig egyetlen tárgy t. i. az 1901. évre szóló költségvetésről szóló felett határoz a tanács s így terjeszté az a gróf Degenfeld József főispán elnöklése alatt pénteken tartandó teljes tanácsülés — később pedig a szeptemberi rendes közgyűlés elébe. Hetfőn délután közigazgatási bizottsági ülés volt, melyen az 1900. év első feléről szóló jelentés alappittettek meg — s egy fegyelmi ügy intéztetett el.

* Jubiláló ev. ref. egyház. — A pécsi ev. ref. egyház most ünneplte meg temploma felavatásának Századik évfordulóját. Az istentiszteleten megjelentek a báró Prónay, Fai és Zsigmondi családok. Az egyházi beszéde dr. Szabó Aladár theol. akadémiai igazgató-tanár tartotta. Az egyház alapját gróf Radai Gedeon vetette meg. E százados templom valóban körkörös múttal bír, mert az isaszegi csatában arató győzelmért itt tartottak hálaadó istentiszteletet.

Öngyilkossági kísérlet. Rezes József napszámos tegnap este nagy veszekedéssel ment haza Széchenyi-utcai szállására. Életpárját, Karab Zsófit illetve csufondáros, szidalmazó szavakkal. Mikor az asszony visszafelvetett, Rezes József egy fejbe verte, hogy eszméletlenül terült el a földön. A házbeliek a nagy patáliára összefutottak s a mikor látták, hogy több kettőnél, rendőrrért küldöttek. Rezes József e felett gondolkodóba esett. Eszébe ötlött, hogy brutális bánásmódjáért büntetésben lesz része. E miatt való félelmében felakasz-

totta magát. Mikor a rendőr megérkezett, már ott függött a fászin egyik gerendáján. A rendőr hirtelen levágta s ügyes életmentési kísérlettel lelket vert beléje. Kiszállították a közkórházba, hol most gondos kezelésben részesül. Kihaligatni nem lehetett, mert míg a kötélen függött, nyelvét anyyira összeharapdálta, hogy szólni sem bír.

* Az arckép. Kit ne érdekelné, pláne városunkban az a szerelmi regény, a mely tarsaságunk egy ismert fiatalembere, s szintársulatunk nem rég szerződöttetett csinos szubrettje közt folyt le, s a mely az idegen beválasztások folytán kezd szerelmi regényből botrányvá fajulni. A kis szubrettet nem ismerheti mindenki az országban, de kíváncsiának kíváncsi rá talán az ország minden ujság olvasó embere. Ennek a kíváncsiagnak kielégítéséről gondolkodik, azonban a derek egy krajczáros Pesti Ujság, arcképet hozván s alábbgyesztve nagy beütke; Sarosi Paula Jó is volt alain: mert különben a képet könnyel ellehetett volna nezni Krüger apónak, a 70 asztodos angol királynőnek, vagy kiállítási pavillonnak, szegény kis Iris! nem elég hogy meghurcolják, hanem még a Pesti Ujság fényképet is közli. A kéttől közül igazan nem tudjuk, melyik a nagyobb csapás. Ezeket elmondhatja Sárosi Paula is: „Még egy ilyen fénykép — és nem kapok szerződést!”

* Zih Sándor ur tévedése. A „Debreczeni Elnök” aug. 24-iki számában megjelent egyh. megyei gyűlési tudósításnak a b. ujsalmai ügyekre vonatkozó részét a „Debreczen” aug. 28-iki számában a „valóság” magnum felelőknek állítja Zih Sándor ur, vagyis szép hegedűszóban azt buzza a Tudósító fülebe, hogy nem igazat ír.

Zih ur, mint maga beismeri nem volt a gyűlésen, s nem tudja, így a tarténa a gyűlésen is s mégis a tudósításra felelve, a tényállást igaz voltában akarja feltüntetni!

Hat ez akarataknak, akarat, de logikának nem logika s barátságos komo s szándékkal és erős igazságszerzettel ellett legyen is, a magára nézve kellemetlenül hangzó tudósítást megczófolni akaró Zih ur, annyit azonban el kell ismernie, hogy a Tudósító jelen volt a kérdéses gyűlésen egyebet nem is írhatott mint a mit hallott. S hogy pedig a következő kijelentések, mely szerint „Zih ur nem tudja mit cselekszik”, továbbá, hogy szerk. üzenetben felett — még pedig kiterőleg a feittet kérdésre s különválasztotta önmagában a „Sárét” szerkesztőjét és a ref. lelkeszt stb. — mind a gyűlésen hangzottak el, tehát a Tudósító referádaja igaz, ép oly határozott és a gyűlésen jelenlévőkkel bizonyítható tény, mint a mily nem igaz az az állítás, mely hazugságnak minősít — olyat, a mit nem hallott, amit bizonyítani nem is képes.

Tudósítónak sem ideje, sem kedve nincs, hogy mások bajára foglalozzék, ezuttal be is fejezi mondanai valóit, annyit azonban elvar Zih urtól, hogy leg-legalább magában ösmerte el: hogy ez utt a l i g a s s a g t a l a n u l v á d o t t.

Debreczen, 1900. aug. 29.

* Eltűnt gyermek. Említettük már, hogy Tivolis kolozsvári kereskedőnek egy éves kis fia, a kereskedő családja sétaloi vitte. A család hosszas kimaradása aggodalmat keltett a szödkben, s a rendőrséggel keresették a cseledet és gyermeküket. A város határan egy rendőrbiztos megtalálta a leányt, ki a rendőr felszólítására, hogy kövesse őt a rendőrséghez, öngyilkosságot kísértett meg: hirtelen a Szamosba ugrott. Már már elmerült a vízben, mikor a rendőrtizedes utána ugrott s hajánál fogva a partra vonta. A rendőrségnek az eszméletlenségéből nagysokára magához térített leány zavaros, képtelen feleleteket adott, melyekből csak annyit lehetett kivenni, hogy a gyermek el-

tűnt. Közben azt az áhiet terjesztették hogy a cigánynak adta el a kis fiut két koronáért. Vasarnap (26-an) reggel vegre a Szamos folyó adott feleletet a relytelyre, s megoldotta a titkot. Csöndesen kitéte a kis fiu holttestét, melyet a halak már megesonkítottak. Ebből nyilvánva ó hogy a gyermeket a gonosz vigyázatlan cselédleány, a mint a város végen levő egyik hidon aihaladt (mély hid közélében került elő a holttest beleejtette a vízbe. — A cseléd most is fogva van s vagy megőrült vagy színei az örütséget; hogy megmeneküljön s reá váró megérdemelt büntetésétől.

* Az egyedüli kellemes ízű természet-s hashajtószert a Ferencz József keserűviz, miért is általános kedvelté és népszerűvé vált. A biztos és tartós hatású Ferencz József vizet 10 világkiállításán 10 aranyéremmel tüntették ki. Nem szabadna egy háztartásban sem hiányozni.

IRODALOM.

Nótás könyv.

— 150 magyar nota dallama és szövege. — Össze gyűjtötte: Szunyogh Lorándné.

Ötszázharmincz magyar nota bokrétába kötve! A magyar közönség, a magyar szalonok használára gyűjtötte össze Szunyogh Lorándné Grósz Jenny urnó, Bihar vármegye egyik legszellemesebb, legműveltebb asszonya, a ki eddig sikerült novelláival keltett méltó feltűnést, most pedig ennek a gyűjteménynek kiadásával valóóságos nemzeti munkát végzett! A mi kozmopolita irányu korunkban már igazán nagy szükség volt erre a munkára, mely a magyar faj legszebb zenei kincsait szi egyetlen kötetben hozzáférhetővé.

Harminczöt év óta váratott magára ez a gyűjtemény, mert Szini Karoly könyvecskéje óta (1865) — mely különben is hiányos volt — nem jelent meg nálunk hasonló munka. Az „Emke” dalos könyve, mely három szólásra tett dalokat tartalmaz, inkább a dalárdák igényeit tartja szem előtt s így a nagy közönség, szóval az egész nemzet előtt nem tudott népszerűvé válni; Szunyogh Sándorné jelen gyűjteménye azonban nem zenei szakferfiak, nem is dalárdák számára készült, hanem a nép, a nemzet fiai s lányai, szóval minden egyes magyar ember számára, a ki egyik legnagyobb nemzeti kincsünket, a magyar nótát szeretni, megbecsülni és — dalolni akarja. Közli az egyes nóták ének (hegedű) kottáját és első versszakát — saját szavai szerint úgy, amint ő azokat hallotta a nép ajkáról, ismerősei nagy köretől és a cigánytól. Az épen most megjelent könyv egye darabj s azok helyessége fölött ezuttal mélyreható kritikát nem gyakorolhatunk; hisz tudjuk, hogy az egyes magyar nótákat vidékenként mily nagy elteréssel éneklis s a jelen gyűjteményben is lehetnek olyan darabok, melyek az eredetitől elternek a szerint, a mint azt a bihari nép és a cigány átalakította, a magyar nóták kritikai kiadásától meg messze állunk, a szép magyar nóta — sajnos — lelenlog valóóságos Csaky-szalmája; de Szunyogh Lorándné munkájának dicséretes már maga a szép cél, a buzgómag is, mely a szerzőt vezette — in magnis et volnis sat est — s mindene-etre a magyar nóta irodalmát nagyban előrevitte e művel s bő anyagot szolgáltatott vele a magyar zene tanulmányozására, kultiválására. Gyűjteménye valóággal h e z a g p ó t l ó munka; ily gazdag tartalmu nótás könyv még eddig nem jelent meg a magyar zenepiaczón s szerzőjének a magyar népdal a magyar zene irodalom történetében elévülhetetlen nevet fog biztosítani. Midőn még felemlítjük, hogy a vaskos kötet ára 3 frt s előszót a halhatatlan koszorús: Jókai Mór irt hozzá, szívünk egész melegevel ajánljuk e szép gyűjteményt a magyarnépdal kedvelőinek, minden igaz magyar ember figyelmébe!

Argyus,

CSARNOK.

Történetek a faluból.

Irtá: Magyar Gyula.

A nyári nagy forróság elől, mely izzóvá égeti a fővárosban a felszálló szürke porréteget — úgy aratás táján elmenekültem. Ki az én csendes kis falumba, a hol szelíd akácok, gazdag lombozatu gesztenyefák borítanak be hűvös árnyékkal, a hol friss szelőt hoz a hegyekből a fuvalom, ahol a rózsás rezedés kis kertekből édes illat arad szerteszét s vérbontó kacagás hallatik a patakban fürdő leányok akáiról.

A farad, petyhüdt, izgalomtól rezgő idegek édes pihenőre találnak a berek oldalán, a mogyorófa bokrok mellett, a fűben, melynek csillogó harmatát nem szívta meg fel a yerszőlő napnak kábitó heve. Valami édes csend terült el a tajon, melyet nem zavar meg más, csak a kis paraszthalmom zakatoló kelepelése s olykor egy-egy madárcsipeges.

Mégis volt valami szomorú, lehangoló most itt a földön a levegőben. A szántók felett összekuszált csomókban, mint valami kitépelt aranyzinű női haj, ott feküdt az iszapban a kicsépeletlen buzakolász s a rétet és völgyet meg csapkodta a felhőszakadástól megáradt folyóból kicsöpött aradat.

Itt-ott a legben, miot a nagy tavak felett, fehérszinű hojszak libegtek s a mint a gazda kijött földjére, kaszájára támaszkodva megállt a taráza szelén s lehajtva fejét, úgy néze ki mozdulatlan, szomorú alakja, mint valami kereszt a pusztulás temetőjének közepén.

— Koldus: a tett az Isten — susogta magában s a mint a rá következő télnek gyermekeit, feleségét megéheztető nyomorúságára gondolt, két könyecsepp gördült ki szeméből, végigperregve napbarnította arcán s belehullt az iszapos vízbe, melynek fodrán fenmaradva, a napnak reá eső fényétől csillogott-villogott, mint valami folyékonyvá vált gyémántdarab. Hanem azért nem átkozódott. Mikor megkondult a vecsernyére hívó harangnak imádságot hirdető szöze, levette kalapját s meghajolt az isteni nagyság előtt, mely bizonyára méltó haragjában pusztította el egy évnek reményét, nehéz munkáinak varva-várt gyümölcsét, mint egykoron menyköveit küldte Sodoma és Gomorha felé, melyekben kő követ nem maradt.

— De azért — suttozta a szegény károsult — legyen meg annak, ki meglátogatott, a szent akaratja.

A harangkongás hangzék messze-messze, visszaverő hangját a magyali bérczes, meg a közeli erdő suttozó homálya. A szomorú ember megindult nagy lassan s a lelkeregetett hojszak, félénk vltityukok sipogtak körül, mint a kísértetek, melyek urra lettek a holt vizek felett, az elpusztult határon . . .

Hanem azért ott benn a fatuban, a nagy korcama udvarán úgy vasárnap délután csak úgy megy az élet vidáman, mint máskor. A felvégről, alvégről összelelközve, kart a karba téve indulnak a leányok. Pihegő keblükre egy-egy piros rózsá, fehér s kek lilium van odatűzve; lógó hajfonatuk piros pántlikáját vidáman lengeti az alkonyi szellő.

Amint a táncz helyen a falu legénysége két csoportba állva már rég várja őket. Egy-egy petyhes allu subancznak kalapján ott lobog a nemzetiszínű pántlika, jelöl, hogy a Pista, Jóska vagy a Petykó a „császár katonája”, a kié most tánczban, a borozó-asztalnál a legeslegesőség.

A három szál cigány egyszer csak rzendit valami rég feledt nótá dallamára s megindul a táncz is. Először a lassu, aztán a gyorsa. Szerencse Annuska járja a legszebben. Dus fekete haja felbomlik s leomlik piroló arcára s két nagy kek szeméből tűz csap ki a Gyevi Andrásra ki azért tart most just a legszebb leányhoz, mert októberről

kezdve nagy sora leszen majd, mondurba öltözik, hogy legyen belőle az Isten legszebb katonája: büszke magyar huszár.

Amint ott járnak tüzesen perdülve, sarkanyut csendítve a szédítő tánczot, a szanta Matyók Palkó nagy irigységében el-el nézi őket. Aztán a szívéből valami tüzes vér fut fel az agyába, a szent Antal tüze kiül az arcára s odaugrik a tánczotok közé, megkapja Szerencse Annának gömbölyű, szép karját:

— Velem járd már, rózsám, elég vala annak a zsöllégyereknek.

A leány piros arcza hamis mosolyrá vál, miközben kiragyog a két fehér gyöngy-sor piros ajka közül. O-zi' meg tüzebben fordul a parjával. Matyók Palkó nem szól, felüri az ingét két izmos karjáról. A két szemé véres, eltorzul az arcza. Fokosát keresi, s a hogy megtalálja, odalép a cigányok mellé. Egy csapas, de jó nagy, a vén cimbalomra s a második perczen zizegve és zuga szakad szét annak minden zengő hurja. A mzsika halgat, vége lesz a táncznak és a Gyevi gyerek nagy felindulás közt állt ki a közepre.

— Ki volt a gazember, aki ketté vágta a Csicsó cimbalját?!

Két csoport megmozdul, a három szál cigány sietve menekül a sötét zugába. A lányos sikoltmak és nagy remegés közt, minif a libasereg, állnak egy csomóba.

— Hat én voltam, Andris — szót a szanta Matyók nagy önbizalommal.

— Te voltál? Hm, hát hogy is hívnek — és tetteti magát, mintha nem ismerné.

— Engem gazdának, tégedet a zseller fiának.

— Igaza van kendnek, No hát szanta gazda, azt a ringyem rogyom, megbántottuk egymást.

— Meg — feleli rája hetykén Matyók Palkó. Gyevi András pedig fel vett egy pohár bort, sötétlő pirosat s oda tartotta Palkó orára elé.

- Piros bor ez, ugy-e?
- Az.
- No hát mi pirosabb?
- A Szerencse Anna orcája, miről csókot loptál.
- Nem.
- Hát?
- Az érett paprika.
- Nem.
- Hát.

(Vége következik.)

KÖZGAZDASÁG.

Mezőgazdáink.

1.

Mezőgazdáink panasza kezd állandó lenni. Állandó minden tekintetben. Mert vagy rossz a termés s így az egész évi fáradságos munka kárba veszett.

De nemcsak hogy kárba veszett, hanem még a b e l e f e k t e t t tőke sem kerül vissza.

Igy a legszorgalmasabb és bármely szevényen elr gazea a következő esztendői munkáján erősen megvan akadva. Hiányzik neki a szükséges befektetési tőke. De meg az egész idő alatt élni is kell.

Es beáll az as állapot, mtkor kölcsöntőkével az új befektetést eszközölni kellene.

Es ha csak kölcsöntőkével volna szó, még megjárna. Csakhogy jól tudjuk, hogy kapja meg a gazda a kölcsönt.

Vagy váltón és es az olcsóbb hitel. Vagy betáblázásr és e mellett még váltó f e d e z e t e t i s ad az i l l e t t ő intézetnek.

Első csetben bele jön ez a hitel a gazdának legalább is tíz százalékába. Mert köz tudomásu tény, hogy mennai mellékdíjat számítanak fel az intézetek, bár a hitelügylet megkötésénél nyolcz százalék a kikötött kamat.

Mindehez jön még az is, hogy a váltót minden negyedévben törlesztetni kell és mincannyiszor tartkzik az adós új ledeyeti váltót adni.

Mert hát az adott kölcsönt a pénzintézet tíz százalékos egy negyedévi részletekben engedi törlesztetni, mondván hogy a gazda a k a p o t t kölcsönt könnyebben törleszthesse.

Igy a gazdának a kapott váltó-kölcsön legalább is 16—17 százalékába kerül.

Es ehhez még áldhatja az intézet igazgatóságát, hogy a hitelt megkapta.

Második esetben kap hitelt de csak betáblázásra.

A ki pedig valaha betáblázási kölcsönt vett, tudja, hogy ezen eljárás egyhézt hozszadalmas, másrésztajótséges is.

Igy elsősorban a hitelt kérő gazdának előlegezni kell a birtok becslési díjat. Másképszóba eem állnak vele. Es e mellett ki van téve anoak, hogy birtokára kért hitelt meg nem szavazzák, amit okadatolni az illető intézetnek nem is kell s a gazdának elveszett a becslési pénz.

De vegyük a jobbik esetet.

A gazda a k é r t h i t e l t megkapja.

Mi történik ekkor.

Eltekintve most azon kellemetlenségtől, és snk utánjárásról, melylyel az ügy lebonyolítása jár, bizony belejön ezen kölcsön ügylet kerek 20 százalékába.

Es pedig: a becslés körüli díj és eljárás, továbbá az amortizáció körüli veszteségek.

Mert tudni kell, hogy az illető intézet ily jelzalogos kölcsönt nem közvetlen készpénzben adja, hanem igenis ad az illető hitelélvezőnek a kölcsönnek megfelelő összegű papirokat, melyeket azonban a hitelélvezé kézvez sem kap, hanem mindjar tranzitó leszámítolják.

Leszámítolják pedig úgy, hogy minden 290 korona ilyen névértékű papírral a kölcsönt felvevő csak 194 koronát kap, tehát minden 200 korona után, nem tudni mi okból, a szegény gazea már hat koronát veszít.

De még többet is vesz. Mert ily betáblázásnál esetleges perlési költsögekre visszatartanak egy a bankintézet által meghatározott összeget.

Továbbá viselni kell a hitelélvezőnek a betáblázás körüli és az egész kölcsönügylet körül esetleg felmerülő költsögeket.

Ugy, hogy ha egy gazda teszzen az 20,000 korona kölcsönt vesz fel, kap összesen 18,000 koronát kézhez, kamatot pedig 20,000 koronától fizet.

A számla tételenként a következőleg fog alakulni:

Kölcsöntőke	20,000 kor.
Leszámítolása a jelzalogpapiroknak	600 "
betáblázási költség	250 "
Esetleges porköltsögekre visszatartás	400 "
Félévi kamat	300 "
Tőketörlesztés	500 "
Leszámítolási körüli díjakért	100 "
Összesen	2,150 kor
vegyik 20,000 koronából	le 2,150 koron
marad	17,850 korona

a felnek.

Tessék most már kiszámítani, mennyi kamatnak felel ez meg.

Es ebben az összegben meg nincs beleértve a becslési összeg és az esetlegea utánjárasi stb költsége a hitelélvezőnek.

Mind ezekből önként következik, hogy a gazdának tönkre kell menni.

Bolgár Zsigmond

Nemzetközi kertészeti kiállítás Budapestén.

Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület min! azt már a mult alkalommal tudattuk, 1901. évi május hó 5-től 15-ig tizenöt éves

fennállásának jubileumára nemzetközi kertészeti kiállítást rendez.

Az érdeklődés ezen első hazai nemzetközi kiállítás iránt különösen a külföldön igen nagy. Belga, Angol, francia és német kertészek most, hogy a kiállítás programját megkapják, nagy érdeklődéssel viseltetnek az ezermét rokonszenvesen fogadják.

A program az eddigi virágkiállítások programjától eltérőleg, ezúszon új elvek szerint készült a külföldi gondosan megválogatott versenypontok mellett, különösen súlyt fektet a hazai kertészet termények versenyére.

A versenypontok úgy vannak összeállítva hogy ezek alapján a hazai kertészek eredeti terményeik versenyképessége a legnagyobb mérvben kiütethető. A külföldiek csak oly terményeket, növényeket és kertipari cikkekét állíthatnak ki, amelyek az összes művelő nemzeténél számottevőek lehetnek, s mint ilyenek az európai kertészet jelen állásáról tanulmányozhatók. — E tekintetben igen érdekesnek ítélik a különféle szerkezetű megfigyelések az utóbbi négy év növényújdonosságával.

A kiállítás céljaira a kereskedelmi miniszter a városi iparcarnok helyiségeit, a székesfőváros pedig az iparcarnok előtti nagy Coursot engedte át.

Ez utóbbi fényesen lesz nemcsak díszítő vényekkel, hanem szobrokkal is díszítve s egyik fénypontját fogja kiképezni a kiállításnak.

A kiállítók díjazására a szokásos arany, ezüst és bronzérmeken és okleveleken kívül a kiállítási bizottságnak természetesebb összegek, pénzjutalmakra is álsanak rendelkezésre. Programmal az egyesület titkári hivatali Budapest, IV. ker., Koronaherceg utca 16., minden érdeklődőnek szívesen szolgál.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Gyakornok, ki a keresk. akademiát, vagy esti tanfolyamot végezte, azonnali belépésre felvétetik. Ajánlatok „Gyakornok” jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők.

1—2 leány teljes ellátásra felvétetik. Mester-u. 11.

Finom disztégla eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Szép írásu okleveles könyvelő állást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás. 2 utcai szoba garcon lakásnak vagy iroda helyiségnek, esetleg gyermektelen házaspárnak, azonnal kiadó. Bővebb felvilágosítás nyerhető az íz. hitközségi irodájában József kir. herceg utca 26. sz. a.

Keresek bérletre 200 holdas birtokot Hajdumegyében. Czim a kiadóhivatalban. (38.)

Előkelő külföldi

életbiztosító társaság

keres képviselőt, ki személyesen üzletszerzéssel foglalkozik.

Kifogástalan jellemű és kauczió-képes egyének ajánlati „Szolid 1900.” jelige alatt **BLOCKNER J.** hirdető irodájához, Budapest, IV. sűtő-u. 6. sz. kéreknek.

Szőlőföld vétel részlettörlesztésre. Közel a városhoz, immunis homokon, mintegy 33 holdnyi területű földvetelre társakat keresek. Előjegyezhetni félholdanként is. Szóbeli, vagy írásbeli részletes felvilágosítással szívesen szolgál: **Cs. I. pacsirta u. 49. sz.**

Tanuló felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

10303—1900.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát tevő, alább elsorolt kaszálók az **1900 év október hó 1-ső napjától** kezdődőleg egy, esetleg **három évre** nyilvános árverésen haszonbérbe adadni fognak.

A kaszálók a következők:

I. Fancsikan.

1. Tóth Elek-féle	15 hold	116	□ öl,	kikiáltási ár	90 Kor.
2. Gyökös Péter	19	109	"	"	114 "
3. Krasznay-féle 1/3 része	9	349	"	"	40 "

II. Pacson.

4. Tolvajné-féle	4	428	"	"	30 "
5. Erdey Gábor-féle	2	366	"	"	20 "

III. Bánkon.

6. Csáky Gergely-féle	11	568	"	"	100 "
7. Baik Szilágyi-féle	14	820	"	"	150 "

IV. Guthon.

8. Csonka Károly-féle [Tiba]	14	592	"	"	100 "
9. Bartha Pálné-féle	17	1077	"	"	140 "
10. Burai S. né és Jeney Józsefné-féle	41	1268	"	"	252 "
11. Csontos Ferencz-féle	20	1268	"	"	130 "
12. Id. Pozsonvi János-féle	27	422	"	"	200 "
13. Czeglédi (Varga Mihály-féle)	61	1126	"	"	300 "
14. Kocsis I. tvánné-féle	37	1147	"	"	200 "
15. Székely Mihályné (Czegény) féle	27	498	"	"	200 "
16. Tar Károly (Lukács Géza)	48	1349	"	"	200 "
17. Kovács Sándorné [Teremi]	9	933	"	"	62 "
18. Öri István [Kovási]	27	647	"	"	100 "
19. Oláh János (Gulyás)	13	1112	"	"	200 "
20. Kocsis András	6	171	"	"	72 "
21. Nagy Sándor (Nagy Bálint)	36	812	"	"	260 "
22. Kiss István-fele	11	237	"	"	100 "
23. Varga Jánosné-féle	33	611	"	"	120 "
24. Hosszu parlag	5	559	"	"	40 "
25. Hornyak József-féle	19	884	"	"	160 "
26. Almási (Gáll) féle	10	137	"	"	100 "
27. Bereczki Ferenczné-féle	19	96	"	"	110 "
28. Erdei-féle (Láró jegy alatt)	8	613	"	"	50 "
29. Sipos János-féle	16	758	"	"	90 "
30. Bagi hegy	17	1527	"	"	100 "
31. Z. Szabó István-féle	32	1303	"	"	260 "
32. Dalmy Károly Tar Mihályné részben					90 "
33. Lantos-féle (Büdös kut)	14	873	"	"	62 "
34. Kiss Jánosné [Csige] féle	15	327	"	"	80 "
35. Veremhegy	1	1572	"	"	30 "
36. Mezei Péter-féle	39	333	"	"	145 "
37. Kiss András-féle	11	1381	"	"	120 "
38. Vczendi parlag részben					80 "
39. Rózsa János-féle (Szváro)	18	273	"	"	100 "

Ezenkívül a kaszálók kimérése alkalnából visszamaradt 5, esetleg több holdas tisztás területek is ugyanezer alkalommal haszonbérbe adadni fognak.

Az árverés. I., a Fancsika és Pacson levő kaszálókra 1900. szept. hó 18-ik napján, a nagycserei erdész laknál;

II., a Halápon és Bánkon levő kaszálókra 1900. szept. 19-ik napján a halápi erdész laknál;

III., a Guthon levő kaszálókra 1900. szept. 20-ik napján a guthi erdész laknál mindenkor **d. e. 10 órakor** fog megkezdetni és megtartatni.

Az árverési feltételek a városi számvevői hivatalnál, valamint az erdősügyi hivatalnál megtekinthetők.

Árverelni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, bánatpénzül az árverelő bizottság előtt letenni.

Kelt Debreczen, 1900. augusztus 23.

A városi Tanács.

Nyílt-tér.

MATTONI

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán).
Idény április hó 15-től október hó 15 ig.

Kiváló gyógyhatással bír
női bajokban és altesti bántalmakban.
Rendelő orvos dr. POLGÁR EMIL.
Egészséges fekvés. — Jutányos lakások. — Jó
vendéglő.
Villamos-vasúti összeköttetés a fővárossal.

Egy
jövendelő iparvállalathoz
néhány ezer forinttal
társ kerestetik.

kedvező feltételek mellett. — Czim a
kiadóhivatalban. (3646.)

Kőszén-kátrányt

legjobb minőségben

zsindely és deszkatekők

továbbá

szőlőkarók behuzására,

mely által azok tartóssága kétszerte
hosszabb. — Továbbá **czulapok**, me-
lyek a földbe ásatnak, kerítések és gaz-
dasági eszközök befestésére, hordókban
250 klgm körüli súlytartalommal 100
kgm-ként 7 korona 50 fillér és 1000 klgra-
mon felül pedig 100 klgm-onként 6 ko-
rona 50 fillérért, a hozzávaló hordókat
pedig külön darabonként 3 korona árért
a gyártelepen ajánl a

Légszuszogó igazgatósága
Debreczenben.

Schneider-féle Páfrány-tokocskák, (Galandócs-
elhajtó.)

Millió embernek a szor visszaadta egészségét!
Kik galandferegben és gyomorbajban szenvednek.
Védjégy. Pántlikagilisztá fejestől,

a páfrány-tokocskák által fájdalom nélkül, jótállás mellett a legrövidebb idő alatt (6 perc alatt) teljesen elhajtatik. Ezen kitűnő gyógyszer fájdalom nélküli gyors és biztos eredményért jótállást nyújtatik. Nem árt, ha pántlikagilisztá féreg nincs is jelen. Az életkor megjelölendő. **Törvényesen védve.** Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és külföld részére 4 frt postai utánvétellel vagy 3.50 előre való beküldésével. **A pántlikagilisztá tüneteinek következik:** Az arc halványasárga, bágyadt tekintet, kék szemkarikák, lesoványodás, elnyálkásodás, bevont nyelv, emészthetlenség, étvágytalanság felváltva mohó étvágygyal, gyakori rosszullet vagy éppen ájulások s szédülés főleg éhgyomornál, egy gombolyag felszálása egész a nyakig, nyálösszegyülemelés, a test meglagodása, gyomorsav, gyomorbaj, gyakori felbűfögés, bélgörcs, hengergetes, hullámszerű mozgások, szuró, szívó fájdalmak és szurások a belkben, szivdobogás, a vérkeringés rendtelenségei, különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló föltájás, a buskomorságra való hajlam, életuntagság és a halál óhajlása.

Egyedül valódi kapható: SCHNEIDER JÓZSEF
gyógyszerésznél, Resicán, Fő-utca 49.
(Délmagyarország)

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására adni,
hogy helyben

Kossuth-utca 19. szám alatt

fiókraktárt

nyitottam, ahol **katonai** és minden **egyenruhák** és **felszerelési cikkek**, valamint **polgári ruhák**, továbbá **vívóeszközök**, **lo-felszerelések**, **magyar diszruhák**, **szolgai libériák** stb. ép oly minőségben és kivitelben kaphatók, mint a budapesti intézetemben. Nem kíméltem sem fáradságot, sem költséget, hogy Debreczen városában — az új kornak megfelelő egyenruha intézetet nyissak és ama reményemnek adok kifejezést, hogy Debreczen városának és környékének n. é. közönsége bizalmával fog kitüntetni.

Kiváló tisztelettel

BLUM SÁNDOR

elsőrangú egyenruhazati intézet

oroszlán udvari szállító

a honvédség, csendőrség és koronaórság szerződéses szállítója

BUDAPEST, Váci-utca 17-ik szám.

Fiókraktárak: Debreczen és B.-Gyula.

Üzleti könyvek,

csinos kiállításban, erős kötésben, igen jutá-
nyosan kaphatók

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában.

Sertésenyésztők figyelmébe!

A 13652. szám alatt szabadalmazott **SOMOGYI GÉZA-féle**
állatok emésztését elősegítő por
mindenféle sertésbetegségek ellen
sikeres hatással bír.

A 13652. sz. magy. kir. szabadalmi okiratnak kivonata.

Jelen találmány tárgya egy eljárás, áll a táppor előállítására, melyet állatok, különösen sertések egy folyékony, mint szilárd táplálékába belekeverve, annak emészthetőségét megkönnyíti. Mint a tapasztalatok bizonyították, ezen tápporral ellátott táplálék az állat szervezetére igen jótékonyan hat, a mennyiben annak ellenálló képességét betegségek ellen már aránylag rövid használat után nagy mértékben növeli.

Figyelmeztetés.

A por, melyet étellel együtt bevesz a sertés, a gyomorból megemésztés után a vékonybelekbe kerül, a hol az tovább emésztőve annak alkalmas részei a bél szivó edényei (bolyhai) által felszívódnak s a tápláló szervek erein keresztül a vérbe vitetnek és számtalan vérérdény által szétterjednek a test minden részébe; innen van tehát az, hogy a por tartalma szerint belsőleg hat, mert ha találmányom rendszeresen használva lesz, sikeres eredménnyel jár.

Szakvélemény és kísérletezési eredmények.

Tekintetes Somogyi Géza urnak Arad.

Értesitem, hogy az Ön gyártmányát képező állat-tápport kipróbálva, azt az állatok, — kiválólag pedig a sertések táplálásánál jónak találok, — s úgy az állat emésztésére, valamint az esetleg fellépő betegség gyógyítására és meggátolására bárkinék is a legmelegebben ajánlom.

Székesfehérvár, 1900. február 24.

Tisztelettel:

Pauer István,

Székesfehérvár sz. kir. város állatorvosa.

Ezenkívül számos elismerések vannak az ország legelső uradalmaitól, gazdáktól állatorvosoktól stb. kik írják, hogy a por miféle állatnál lett kipróbálva és mire volt sikeres hatása. Számos elismerő levelek minden fűszerüzletben megnézhetők. — 1 doboz 18—45 és 90 kr., vidékre 1 külön felül franco adom.

Kapható Debreczenben **Deutsch Albert** és **fla, Geréby Fülöp**
utdai és Göcze y István uraknál.

Viszonteladóknek árkedvesményt nyújtok.